

RefAid BaltHUB

Цифрова та заснована на підтримці рівних (peer-led) допомога для інтеграції та реінтеграції українських біженців у країнах Балтії

Період реалізації: 1 грудня 2025 – 30 липня 2027

Регіон: Естонія, Литва, Латвія (а також онлайн-охоплення поза межами регіону)

Партнери: Естонська мережа людей, які живуть з ВІЛ (EHPV), Асоціація «Demetra» (Литва), Асоціація «AGIHAS» (Латвія).

Донор: Державний секретаріат з питань міграції (SEM), Швейцарська Конфедерація в межах Rapid Response Fund Швейцарського внеску (#SwissEuropeContribution)

Огляд проєкту

RefAid BaltHUB — це регіональна ініціатива, що впроваджується в Естонії, Литві та Латвії з метою посилення інклюзивних систем підтримки біженців і управління міграцією у відповідь на триваюче переміщення населення, спричинене війною в Україні.

Проєкт зосереджений на українських біженцях, які проживають у країнах Балтії, приділяючи особливу увагу вразливим групам, зокрема людям, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ), LGBTQ+ людям, жінкам з дітьми та іншим вразливим спільнотам, які можуть стикатися з додатковими бар'єрами в доступі до послуг.

Спираючись на сформовану рамку регіональної співпраці **BaltHUB**, проєкт поєднує цифрові інструменти, підтримку громади на основі підходу «рівний-рівному», допомогу з реінтеграцією та структуровану співпрацю з державними установами для покращення як негайної підтримки, так і довгострокової спроможності системи.

Загальна мета: посилити управління міграцією та інклюзивні послуги підтримки біженців для вразливих українських біженців у країнах Балтії.

Специфічні цілі

1. Покращити доступ до базових послуг

Забезпечити безпечний, вільний від стигми та багатомовний доступ до інформації, перенаправлень і психосоціальної підтримки для вразливих українських біженців

2. Підтримати добровільне повернення та реінтеграцію

Сприяти гідному, добровільному поверненню в Україну для тих, хто обирає цей шлях, через структуроване консультування та допомогу з реінтеграцією.

3. Посилити спроможність і координацію

Зміцнити здатність надавачів послуг і партнерів забезпечувати інклюзивну, ВІЛ-чутливу та добре скоординовану підтримку в усіх трьох країнах Балтії.

Очікуваний внесок

RefAid BaltHUB сприятиме покращенню доступу до багатомовних і вільних від стигми послуг, посиленню співпраці між громадянським суспільством та державними органами, більш структурованим шляхам добровільного повернення, а також підвищенню спроможності надавачів послуг реагувати на потреби вразливих українських біженців у країнах перебування.

Ключові напрями втручання

1. Цифрова інформаційна та реферальна підтримка

Проект розробить і забезпечить роботу багатомовної цифрової платформи, зокрема чатбота з підтримкою ШІ, призначеного для надання надійної, актуальної інформації про: правовий статус і права; доступ до медичних і соціальних послуг; можливості інтеграції; доступні шляхи перенаправлення в кожній країні.

Цифровий інструмент слугуватиме низькопороговою точкою входу для біженців, які шукають допомогу, та доповнюватиме наявні національні системи, підвищуючи доступність і зрозумілість інформації.

2. Підтримка громади на основі підходу «рівний-рівному»

У кожній країні підготовлені консультанти «рівний-рівному» надаватимуть пряме, громадсько-орієнтоване сприяння українським біженцям.

Це включає: індивідуальне консультування та психосоціальну підтримку; допомогу в навігації національними системами; консультування та перенаправлення щодо ВІЛ-лікування й профілактики; перенаправлення до медичних, юридичних і соціальних послуг; сприяння роботі груп підтримки та створенню безпечних громадських просторів.

Підхід «рівний-рівному» забезпечує довіру, культурну чутливість і відповідність специфічним потребам ключових груп населення, які інакше можуть стикатися зі стигмою або небажанням звертатися до загальних сервісів.

3. Допомога з добровільним поверненням і реінтеграцією

Для біженців, які висловлюють бажання повернутися в Україну, проєкт надаватиме структуровану, добровільну та індивідуалізовану підтримку.

Це включає: консультування щодо повернення та підтримку для прийняття поінформованого рішення; допомогу з логістикою поїздки та документами; тимчасове проживання за потреби; базову підтримку реінтеграції та подальший супровід.

Усі заходи здійснюються відповідно до принципів добровільності, безпеки, гідності та координації з відповідними стейкхолдерами й партнерами.

4. Нарощування спроможності та посилення систем

Для забезпечення сталості та системного впливу проєкт RefAid BaltHUB інвестуватиме в посилення місцевих спроможностей через:

тренінгові семінари для надавачів послуг і фахівців першої лінії;
ініціативи з підвищення обізнаності та зменшення стигми;
розробку практичних рекомендацій для інклюзивного надання послуг;
просування ВІЛ-чутливих і травма-інформованих підходів.

Ці зусилля спрямовані на підвищення інституційної спроможності реагувати на потреби вразливих груп біженців.

5. Координація, діалог і взаємодія з політиками

RefAid BaltHUB сприятиме структурованій співпраці між організаціями громадянського суспільства, муніципалітетами, національними органами влади, українськими ОГС та відповідними міжнародними акторами.

Ключові дії включають:

створення або посилення національних координаційних платформ;

діалог між багатьма стейкхолдерами та круглі столи;

розробку політичних аналітичних записок (policy briefs) на основі досвіду впровадження;

обмін знаннями між країнами та навчальні візити.

Цей компонент спрямований на покращення систем перенаправлення, зменшення фрагментації та внесок у обговорення політик на національному й регіональному рівнях на основі доказів.

Партнери з реалізації

Провідний виконавець (Естонія): Естонська мережа людей, які живуть з ВІЛ (EHPV) — загальна координація та регіональний нагляд. <https://ehpv.ee>

Литва: Асоціація «Demetra» — національна реалізація та взаємодія зі стейкхолдерами. <https://www.demetra.lt>

Латвія: Асоціація «AGIHAS» — національна реалізація та координація з місцевими сервісами. <https://agihass.lv>

Контакти

Веб-сторінка: <https://balthub.ehpv.ee/>

Контакт: Armen Aghajyanov, менеджер проєкту.

balthub@ehpv.ee | armen.aghajanov@ehpv.ee